

УДК 658.155

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Студ. І.Ю. Якимчук, гр. БІЕ-2-12

Наук. керівник доц. Т.М. Янковець

Київський національний університет технологій та дизайну

Нині в економіці України спостерігається тенденція до значного зниження рівня доходів суб'єктів господарювання, що призводить до зменшення прибутковості чи навіть збитковості багатьох підприємств. У зв'язку з цим управління підприємством вимагає знаходження шляхів підвищення прибутку та прибутковості.

Прибуток являється фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства. У класичному розумінні прибуток – це різниця між доходом (виручкою) підприємства від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт) та витратами на її виробництво і реалізацію.

Відповідно чинного законодавства в Україні здійснюються такі види діяльності: звичайна діяльність та надзвичайні події. У складі звичайної діяльності підприємства вирізняють операційну (основна й інша операційна), інвестиційну, фінансову діяльність. Кожен з цих видів діяльності пов'язаний зі здійсненням витрат та отриманням доходу. Відповідно кожен з цих видів діяльності приносить підприємству прибуток (або збиток, якщо витрати перевищують рівень доходів). На підприємствах формуються такі види прибутку: валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток.

Прибуток є абсолютним вимірником прибутковості підприємства. Його наявність свідчить про ефективність діяльності, але лише за значенням прибутку неможливо визначити її рівень. Для цього потрібно співставити показник прибутку з показником витрат ресурсів і за відносним значенням визначити рівень прибутковості підприємства.

Прибутковість є синонімом рентабельності (рентабельність від німецького слова *rentabel*, що й означає прибутковий). Рентабельність характеризує ефективність господарської діяльності підприємства і, звичайно, може характеризувати прибутковість усіх видів діяльності відповідно чинного законодавства. Показників рентабельності існує багато, але завжди в чисельнику буде прибуток, а в знаменнику витрати, які були здійснені для отримання даного прибутку. Який саме прибуток і які саме витрати будуть прийматися для розрахунку, залежить від того, рентабельність чого необхідно визначити: рентабельність продукції, рентабельність виробництва, рентабельність операційної діяльності, рентабельність інвестиційної діяльності, рентабельність підприємства, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу тощо.

Для підвищення рівня прибутковості підприємства можуть впроваджувати заходи у такому порядку:

- організаційні (удосконалення виробничої структури, удосконалення організаційної структури управління, диверсифікація виробництва, реструктуризація виробництва тощо);
- техніко-технологічні (оновлення техніко-технологічної бази, переозброєння виробництва, вдосконалення виробів, що виробляються);
- економічні важелі та стимули (удосконалення тарифної системи, форми і системи оплати праці, прискорення оборотності оборотних коштів тощо).

Якщо почати проводити зміни не в такому порядку, то позитивні зрушення у ефективності діяльності можуть бути малопомітними, або відсутніми взагалі. Для ефективного функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин найбільше значення має виявлення резервів збільшення обсягів виробництва і реалізації продукції, зниження витрат та збільшення прибутку і, відповідно, підвищення рівня прибутковості, що забезпечує можливості розвитку підприємства у перспективі.